

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy hóra . . . 30 K Félévre . . . 220 K
Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K

EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétő kivétellel minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Tetemrehívás

Egy fiatal ember dobta el magát az életét. Egy fiatal ember, aki még csak az imént került ki a családi körből. Egy fiatal magyar ember, akit szerencsés sorsa olyan körülmények közé helyezett, amit millió és millió társa irigykedve nézhetett. Az életet, isten legnagyobb ajándékát dobta el magától; az életet, amit még jóformán meg sem ismerhetett s ami neki csak jót és kellemeset nyújtott és kínált a jövőre is.

S ez nem magában álló jelenség. Rövid néhány hét alatt már második öngyilkosság Debrecen ifjúságában, teljesen hasonló körülmények között. Mindkét esetben a legkedvezőbb anyagi helyzetben élő szülők gyermeke, ősi magyar nemzetségtől fiatal hajtása hullott le élettelenül, maga keresve a halált, mely a természet rendje szerint még hosszú idő múlva jelentkezett volna érte.

S miért kellett elpusztulni két fiatal életnek? Két magyar fiúnak? Holott ma minden magyar főre, minden magyar karra szükség van!

Könnyelmű, üres, haszontalan életet folytatott a jobb sorsra érdemes ifju, itt a szemünk láttára. Nem tanulmányait folytatta, nem ismereteket gyűjtött, amiknek hasznát vette volna ő és családja, faja és hazája. Léha kedvtelésekre, költséges passziói kielégítésére pocskolta derék magyar őseinek érdemekkel, éreynyekkel szerzett vagyonát. Azt a vagyont, aminek segítségével sok magyar életet lehetett volna megmenteni a pusztulástól, áldást fakasztván belőle magára és a társadalomra.

Megdöbbenve állunk meg annál a rettenetes, fájó gondolatnál, hogy annak a nagy sirnak szélén, melybe nemzetünket megcsonkítva, de mégis elevenen el akarják temetni, — édes anyánknak: elárvaodott szegény magyar hazánknak élet-halál vívódásai idején e koldussorsra kárhóztatott szegény anyának gyermekei gondtalan dözsölésbe fulnak; legnagyobb dicsőségüknek azt tartják, hogy virágosóval áraszsanak el színésznőket, kiknek a művészethez semmi közük nincsen. Fiatal szervezetüket legyöngítik, egészségüket éjszakai mulatozásokkal aláássák, az élet harcának sikeres megvívásához szükséges tanulmányaikat elhanyagolják.

Hát nem érzi ez a fiatalság, hogy ő a nemzetnek minden reménye; hát nem érzi, hogy ő az egyetlen ígéret a magyar haza jövőjére; hát nem sarkalja kettőzött buzgalomra az a szent kötelességérzet, hogy ezt az ígéretét beváltsa?!

Nem tudna ez a magyar ifjúság más ideált maga elé tűzni, mint a orbézoló életmód által keltett feltűnést? Hát nem ésszel, erős akarattal, acélos karral, veszélyben meg nem remegő szívvvel, önfeláldozásra kész honszerelmmel akar a magyar ifju kitűnni társai közül, hanem azzal, hogy ő tud legtöbb pénznek a nyakára hágni, ő tud leghangsabb és legkölségesebb mulatságot rendezni? Hát nem tud a mai magyar fiatalság nemes ideálokért küzdeni, hát nem érzi, hogy fiui szent kötelessége minden testi, szellemi és erkölcsi erejét összegyűjtve keresztrefeszített hazájának segítségére sietni?

Magyar ifjak! Nem halljátok vérpadra vonszolt Édes Anyátok sikoltását? Nem halljátok esdő kiáltását, mellyel segítséggeteket hívja? Hát nem rohantok kiszabadítani a poroszok véres kezéből? . . .

Ez ifju néma hideg ajka tetemre hív bennünket. Tetemre hív és vádol.

Vádolja a szülőket, vádolja az iskolát és vádolja az egész magyar közéletet. Mind-mind bűnös e korai halálban.

Mindnyájan okuljunk e szomorú példán.

Tanítsuk meg ifjúságunknak, hogy: **A hazáért meghalni dicsőség, a hazáért élni szent kötelesség!**

Take Jonesku Magyarország feltámadása ellen

Bukarest, július 11. (MTI) Take Jonesku külügyminiszter a kamarában Románia külpolitikájáról szökött. Többek között kijelentette, hogy Románia azt a területet, amelyet a különbözö békeszerzödések neki juttattak, meg fogja tudni örizni és hogy *kisantant, amely*

Magyarországot vasfallal veszi körül, ezt az országot kényszeríteni fogja, hogy a tények előtt meghajoljon és feladja abteli kisérleteit, hogy újból visszaszerezze azokat a részeket, amelyek egykor Magyarországhoz tartoztak.

Törvényjavaslat az állami kislakások építéséről

Általánosságban és részleteiben is elfogadták a javaslatot - **A vidékre is terjesszék ki az építkezést - Van munkaalkalom, de a munkások nagyon válogatósak**

A mai ülést háromnegyed 11 órakor nyitotta meg *Rakovszky* István elnök. Jelenti, hogy *Ruppert* sürgös interpellációra kért és kapott engedélyt. Az *állami kislakások építéséről* szóló törvényjavaslat általános vitájához *Szabó* József (Budapest) szólalt fel. Örömmel üdvözli a javaslatot, amelynek igen nagy szociális jelentősége van. Azonban az építésszekre kevés a 300 millió. Az építkezés igen nagy haszára lesz a gazdasági fellendülésnek. A munkanélküliség katasztrofális, melynek megoldása szociális kötelességünk. Az államnak kell munkaalkalmakat teremteni, hogy a munkás ne alamizsnából, hanem munkájából éljen meg.

— Eppen ugy elítéltem azt, amikor a munkásság a diktatura felé hajlott, mint elítélem, hogy a munkaadók diktálnak a munkásoknak, mert ez az ipar rovására megy. A magántulajdon a munkásnál a szaktudásban, a tisztviselőnél pedig a képzettségben kell, hogy lássék és ezt meg kell becsülni, mert legnagyobb érték ma az ember, illetöleg az emberi munka. A másik szempont, amelyet a törvényjavaslat céloz: a lakásinség megoldása. Kéri a kormányt, hogy hasson oda, hogy a lakásinség aszerint legyen megoldva, hogy az egészségi szempontnak is megfeleljen. A lakásépítésre szánt vagyon mentesítését öhajítja a vagyonváltás alól és ezzel kapcsolatban progresszív adót kíván, amely megadóztatna mindenkit, akinek öt szobánál nagyobb lakása van, mert ez szerinte határozott fényűzés. Kéri a kereskedelmi minisztert, hogy az építkezéseknél a kisiparosokat is lássa el munkával. Gazdasági szempontból ajánlatosnak tartaná az emeletes házak építését, mert ez olcsóbb.

Cserty József: A mai viszonyok között csak a gazdag emberek tudnak építkezni. A törvényjavaslatban kifogásolja, hogy nincsen

megmondva, hogy hol akarják a lakásokat építeni; nagy a gyanuja, hogy kizárólag Budapestben, azt pedig igen helyteleniténé. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a szegénysorsu hadirokkantak, özvegyek és árvák részére a vidéken 2000 korona építési segély nyujtassék, amennyiben házhelyekhez jutottak. A javaslatot elfogadja.

Czeplédy Imre örömmel üdvözli a javaslatot, bár a 300 millió korona rendkívül csekély ahhoz, hogy a lakásinséget megszüntesse. Az a 300 millió azonban nem lesz kevés, ha a magántököket is vállalkozásba állítja.

Oldh Dániel üdvözli a javaslatot, mely példát mutat a munkanélküliek munkához juttatására. A kisiparosok ma súlyos helyzetben vannak, sokan ipari engedélyüket akarják feladni, hogy azt a kis adót se kelljen nekik megfizetni. A javaslatot elfogadja.

Sokoropátkai Szabó István szerette volna, ha a falusi és tanyai kislakás építkezésekröl is javaslatot nyujtottak volna be. A városokban és gyárakban megvannak a lakások, de a hadirokkantak, özvegyek és árvák nem tudják hova lehajtani fejüket. A törvény nem ad más módot csak azt, hogy házhelyet vásárolhatnak és lakásokat építhetnek. Ez a legnyomorultabb osztály, ily módon nem tud lakáshoz jutni. Kéri a pénzügyminisztert, hogy amikor a javaslat ide kerül a Ház elé, mondjon le a takarékoság elvéröl. Szerinte 2000 korona segéllyel nem tudunk a hadiözvegyeken, rokkantakon és árvákon segíteni s kéri a nemzetgyűlést, hogy fogadja el *Czettler* határozati javaslatát.

Pákozdy Imre elfogadja a javaslatot, azonban egy hibát talál benne és ez az, hogy csak a fővárosi lakásinségen öhajjt a javaslat segíteni. Már a régi kormányok is nagy hibát követtek el azzal, hogy mindig csak a fővárosra

és a városokra költötték az ország pénzét, ezzel szemben a falut teljesen elhanyagolták. Kívánja, hogy az építkezést terjesszék ki a vidékre is, mert ott nagy szükség van rá, mivel a megszállott területekről nagyszámu tisztviselő nemcsak a fővárosba ment, hanem a vidékre is. A fővárosi lakásinségen legelőször azzal lehet segíteni, hogy a négy szobán túli lakást el kell venni törvényrel a bérlőtől, esetleg a tulajdonosától és utasítani kell a gyárosokat, hogy lakásokat építsenek a munkásoknak.

Több felszólaló nem lévén, elnök az általánosági vitát berekesztette.

Röbert Emil előadó elismeri, hogy a rendkívüli nagy lakásnyomorúság előállításában a régi kormányok lakáspolitikájának nagy része van. Kéri a nemzetgyűlést, hogy a javaslatot és Czettler indítványát fogadja el.

Hegyeshalmy Lajos kereskedelemügyi miniszter tudja, hogy a háromszázmillió korona kevés arra, hogy a lakásinséget megszüntessük, de figyelembe kell vennünk, hogy ez az összeg a legsürgősebb szükség enyhítésére szolgál. Reméli, hogy a nemzetgyűlés annakidején erre a célra nagyobb összeget is tud juttatni. A javaslatnak az a célja, hogy a vagonlakók helyzetét enyhítse.

A munkanélküliségről szólva megállapítja, hogy van munkaalkalom, azonban a munkások nagyon válogatósak. Rámutat arra, hogy a bányamunkások egy jelentős része aratási és mezőgazdasági munkára ment, miáltal a naponkénti széntermelés ötszáz vagonnal csökkent. A törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja. Ma az a legfontosabb, hogy gyorsan segítsünk a lakásinségen, a munkanélküli segínyt azonban veszedelmesnek tartja.

Ezután a javaslatot részletes tárgyalás alapjául elfogadva, a nemzetgyűlés áttért a törvényjavaslat részletes megvitatására. A második szakaszban Cserty József határozati javaslatát elvetették, a harmadik szakaszt változatlanul fogadták el s ezzel a törvényjavaslatot részleteiben is letárgyalták.

Elnök ezután 5 perc szünetet rendelt el. Szünet után az elnök napirendi javaslatot tesz. A következő ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz a mai napirend tárgyaival.

Frühwirth Mátyás kéri a Házat, hogy a holnapi napirendre tüzzék ki a földhasznosítási törvény tárgyában bejegyzett indítványának megokolását is. A Ház ehhez hozzájárult.

Ezután Ruppert Rezső terjesztett elő sürgős interpellációt az összkormányhoz. Kérde, hogy hajlandó-e a kormány a jelenlegi sajtófőnököket állásából elbocsájtani és gondoskodni arról, hogy a polgári egyéneket a katonai bíráskodás alól minden tekintetben kivegyék? Hajlandó-e az „Igazság” című lap alapítására vonatkozó aktákat a Ház asztalára letenni? Hajlandó-e odahatni, hogy a bank-gassei milliók ügyében végre tisztázódjék a helyzet?

Tomcsányi Vilmos igazságügyminiszter kijelenti, hogy az interpellációra nincs módjában válaszolni, mert az összkormányhoz van intézve és a miniszterelnök fog arra válaszolni. Különben az interpellációban felemlített dolgokat most hallja először. Azért szólalt mostan fel, mert az interpelláló képviselő nagyon súlyos vádakkal illette a kormány tagjait. (Nagy zaj az ellenzéken.) Kötelessége kijelenteni, hogy a kormány ezen tagjainak sem egyéni, sem hivatali működésükből kifolyólag semmi takaragtartalékuk nincs. (Eljenzés.)

Elnök az ülést fél 3 órakor rekesztette be.

Horvát szerb ellentét

Bécs, július 11. A „Hrvat” egyik cikkében a horvát-szerb konfliktusról a következőket írja:

— Magyarország uralma idejében nem voltunk rabszolgák, mint azt Belgrádban gondolják, Magyarország nem alkalmazott velünk szemben botbüntetést, nem kényszerített hennünket munkára, ellenben európai államban éltünk. Jó nyugati közigazgatás mellett. Tehát nem azért harcoltunk, hogy kiszabadultunk a fogságból, hanem azért, mert nemzeti önállóságunk van veszélyeztetve. Ebben van a konfliktus magva.

Kik folyamodhatnak vitézi telkekért?

Augusztus 15-éig kell beadni a kérvényt

Magyarország főméltósága kormányzója a haza védelmében kint, fedhetlen előéletű honfiak részére vitézi telkeket fogadományozni és pedig azok részére, akik vitézi tettükért az alább megjelölt kitüntetésekben részesültek.

Törzstisztek és tábornokok. Lipót rend lovagkeresztje.

Főtisztek. Legénységi vagy tiszti aranyérem vagy harmadosztályú vaskorona rend.

Legénység: arany vitézségi érem, vagy nagy ezüst érem, kétszeres birtoklása.

A vitézi telkeket kérő folyamodványokat Főméltóságú kormányzó urhoz címezve a városi tanács VI. ügyosztálynál (Városháza, félmelet 14. sz. szoba) folyó évi aug. hó 15-ig kell betérjeszteni és a folyamodványban a következőket kell igazolni.

1. Magyar állampolgárságot.

2. Fedhetlen és büntetlen előéletet.

3. Családi- és személyi állapotára vonatkozó adatot (vallás, születési év és hely, községi illetőség és tartózkodási hely, nős, nőtlén, gyermekek száma, neme és kora.)

4. A népköztársaság, az ugynevezett tanácskormány alatti magatartásra vonatkozó igazolás.

5. Nyelv ismeretét, elméleti képzettségét (végzett iskolák) milyen nyelven ír és olvas.

6. A pályázó feleségének feddhetlen és büntetlen előéletét.

7. Vagyoni állapotát, részletesen állását, illetőleg foglalkozását, van-e háza, házhelye, vagy egyéb ingatlan, haszonbérlete és mekkora az. Hozzá tartozójától fog-e örökölni ilyen és mily nagyságot.

8. Katonai okmányainak hiteles másolatát, annak megjelölésével, hogy a világháborúban mely csapatnál, mily alkalmazásban mennyi időt töltött el arcvonalbeli szolgálatban, vagy egyéb alkalmazásban, továbbá, hogy a nemzeti hadseregben teljesített-e tényleges szolgálatot, melyik csapatnál, hol és mikor.

9. Kitüntetésre vonatkozó igazolványok másolatát.

10. Hőstettének rövid vázolatát. Volt közvetlen előjáróinak egyéb bajtársoknak megnevezésével.

11. A jelentkező testi és szellemi alkalmasságát, ha hadirokkant, rokkantságának mi- benlétét és fokát.

12. A jelentkező feleségének testi és szellemi épségét.

13. Ugy a jelentkező, mint a felesége szüleinek korát, egészségi állapotát, elhalálozásuk esetén pedig annak megjelölését, hogy milyen korban és milyen betegségben hunytak el.

Hősihalált halt atyának árvái szerzett jogon szintén folyamodhatnak vitézi telkek elnyeréséért, ha atyjuk a vitézi mértéket a fen- tebbiek szerint elérte volt, s a folyamodó elleni nemzeti és általános erkölcsi szempontból kifogás fel nem vehető. Folyamodványukat azonban az e pályázat felhívásban közöltek szerint kell felszerelniük és atyjuk hőstettét igazolniuk, amennyiben az árvák kiskoruk a folyamodványt a gyámjuk nyújtja be.

A folyamodványban kifejezésre kell juttatni, hogy a folyamodó vitézi telkekre előjegyzését kéri és kötelezi magát a vitézi telket az országban bárhol is elfogadni, azt maga mivelní, illetőleg kezelni. Különösen vonatkozik ez a vitézi telkekért folyamodó tisztekre.

Kifejezésre kell továbbá juttatni, hogy a kirendelt orvos vizsgálatának magát alá veti s a vitézi rend szabályzatait és utasításait magára nézve kötelezőnek ismeri. A vitézi telkeknek csak egy bizonyos vidéken adományozását kérő folyamodványok csak kivételesen, főleg az esetben vehetők figyelembe, ha a pályázó már a kérelmezett vidéken házzal, házhellyel vagy egyéb ingatlannal bír.

Debrecen sz. kir. város tanácsának VI. ügyosztálya.

A farkas és bárány

klasszikus meséjét juttatja eszünkbe az a perfid játék, amit legujabban a szerbek akarnak eljátszani. A farkas a forrásnál áll, a bárány lejjebb a víz mellett. Ragadozó ösztönét akarja kielégíteni a farkas, felakarja falni a bányát, de jogcímét akar találni rá. Ha helytálló jogcím nincs, keres ürügyet. Azzal támad a mit sem vétő bárányra, hogy miért zavarja fel az ő vizét. Hiába mentegetődik a bárány, hogy hiszen nem is tudja felzavarni, mert ő áll lejjebb, s a víz nem ő tőle folyik a farkashoz, hanem a farkastól ő hozzá. A farkas felfalja...

Jugoszláviának a fejébe szállt a dicsőség, amitől egészen megrötyögösödött. Ez az igazán a történelmi középkerékesei szerint élő balkáni nép, amelynek a politikai orgyilkosság csupán egy bevett fajtája az argumentálásnak és agitációnak; amelynek dinasztija is szervezett királygyilkosság útján jutott véres trónjára; amelynek kormánya megszervezte és támogatja a szomszédos birodalom trónörökösének elpusztítását eredményező merényletet; ez a felfuvalkodott bőrébe nem férő párvonú, kormányától hivatalosan sugalmazott lapjaiban a magyarságot, sőt egyenesen a magyar kormányt vádolja a szerb régens herceg ellen a napokban elkövetett merénylet előkészítésével.

Sürgetik, hogy a magyar kormányt hívják fel, hogy tisztázza magát. S mindezt azért, mert az ő állításuk szerint bebizonyosodott, hogy az összekülvésben magyar alattvalók is résztvettek, sőt az irányítás az Agramer Zeitung szerint egyenesen Magyarországból indult ki.

Azt hazudja ez a szerb kormányhoz nem is nagyon messze álló ujság, hogy: „Magyarország, úgy látszik, a maga határain kívül kommunista fanatikussal dolgozik, akikkel titkos politikai céljait akarja előmozdítani a szomszédos államokban.” Elfelejteti látszik azt a valóban jelentéktelen mellékkörülményt, hogy

kedves kommunistáink épen a szerb kormány dédelgetett kedvenceiként ülnek még ma is Pécsen és Baranyában, s a többi szomszédos államokban is teljes cselekvési szabadságot élveznek és semmi hajlandóságot se mutatnak arra, hogy az emigrációból visszatérve, itthon feleljenek az ország és a magyarság ellen elkövetett irtózatos bűneikért.

A zágrábi németnyelvű lap legutóbbi cikkét ezzel a nem is nagyon burkolt fenyegetéssel végzi: „Azt hisszük, hogy Magyarország már elég kicsi; a magyar kormány óvakodjék attól, nehogy még kisebb legyen”...

És itt vicsořit elő a zsákmányra vágyó ordas-csikás foga. Ezért kell előhozakodni a részesség vádjával. Miután jogcím nincs, tehetetlen étvágyának kielégítésére hitvány ürügyet keres a fogát csatlogató farkas...

Jó lesz pedig, ha a farkas vigyáz magára, mert ez egyszer a torkán talál akadni a bárány...

A hadifoglyok hazaszállítása

Budapest, július 11. Kedden délután pártközi konferencia lesz, amelyen Kirchner Viktor ezredes ismerteti a hadifoglyok hazaszállításának ügyét. Az értekezletet Bethlen István miniszterelnök és Rakovszky István, a nemzetgyűlés elnöke hívja össze s arra az összes pártokat meghívják. A pártközi konferencia után a nemzetgyűlés szerdai ülésén Huszár Károly nemzetgyűlési képviselő intéz interpellációt a miniszterelnökhöz a hadifoglyok ügyében. A miniszterelnök válaszát a nemzetgyűlés csütörtöki ülésére fogják napirendre tűzni.

Kolera és éhínség Oroszországban

Konstantinápoly, július 11. Az egész Donvidéken kolera pusztít. A járvány naponként 4-500 áldozatot követel.

Bécs, július 11. Oroszországban retentő éhínség fenyeget. A Volga vidékén a szárazság olyan nagy, hogy egész csomó kormányzóságban a gabona teljesen tönkrement és így 25 millió ember áll éhínség előtt.

Magyar irredenta

Megemlékeztünk arról a szomorú tényről, hogy az antant nyomására feloszlatta a belügy-miniszter azokat a társadalmi egyesületeket, amelyek szervezeten harcoltak azért, hogy a Teremtő által egységesnek alkotott s őseink által ezer éven át egységes egészen megartott magyar hazánk embertelen földarabolása elleni élő tiltakozása soha e nemzett fiaiból ki ne haljon.

Nehéz szívvel határozhatta el magát a magyar kormány erre a fájdalmas műtetre, mely egyben orcapirító megszegésünk is.

Jaj volna azonban nekünk és jaj a most ellenséges járom alatt nyögő véreinknek, ha a köztünk lévő vérségi kapcsolat, az összetartozandóságnak érzete nálunk vagy odaát elhalványulna.

Az idegen rabszolgaságban szenvedő magyar testvéreink megváltása becsületbeli tartozásunk s egyben országunk, fajunk fennmaradásának létfeltétele.

A feloszlott egyesületek vezető férfiai az alábbi felhívással fordulnak minden igaz magyar emberhez:

Magyar Testvérek!

A kormány a „Védő Ligák Szövetségét”, az „Erdélyi Magyar Székely Szövetséget”, a „Délvidéki Ligát” és a „Megszállott Törvényhatóságok Központi Irodáját” rendelettel feloszlatta.

Feloszlattak bennünket, akik nem lármás propagandát csináltunk, hanem miután előkészítettük a lelkeket, szervesen készültünk a felszabadításra.

Az elszakított országrészek jelképes szobrának megalkotója, a Magyar Híszkegy megteremtője, az irredenta gondolat törhetetlen hirdetője, erdélyi rab magyar-székely testvéreink gyülekező-helye, az erdélyi magyarság szent érzelmeinek Csonka Magyarországon létéményese, a Bácska és a Bánság kiűzött fiainak egyesülete, elszakított területeink hozzáunk tartozandóságának élő jelképei, a mai napon megszűntek.

Az u. n. „trianoni béke” álláspontjára végleg reá helyezkedett kormány a hatalom szavával némitott el minket.

Ebben a szomorúan ünnepélyes órában nem vádolunk senkit. Ennek a szerencsétlen, megnyomorított országnak légköre ugyanis annyira telve van rágalmakkal, gyűlölködéssel és vádakkal, hogy azt mi tiszta lelkiismeretünk igazságos vádjával nem akarjuk tetézni.

Csak egyet állapítunk meg hazafias lelkiünk teljes elkeseredésével, hogy az életképtelenül nyomorékká tett ország és annak eddigi kormányai ellenségeink játéklabdáivá lettek.

De megállapítjuk, hogy Csonka-Magyarországon **az egyetlen célért, melyért magyar embernek még élni érdemes, jogos örökségünk visszaszerzéseért társadalmi szervezeteknek dolgozni nem szabad.**

Mi levonjuk ebből a következményeket s kijelentjük azt, hogy a Védők Ligák Szövetségét és a többi nemzetvédelmi alakulatokat kormányhatalommal fel lehetett oszlatni, de a magyar irredentát megszüntetni nem, mert azt mi Isten oltalma alá, zászlónkat pedig a Szent István bazilika szentélyébe helyeztük és nincs olyan földi hatalom, amely ehhez a zászlóhoz hozzá merjen nyulni, ahhoz a zászlóhoz, melyet minden egyház védelmébe vett és amelyet minden vármegye és minden város hűsége jeleül felszalagozott; kijelentjük, hogy kezünk-ből a magyar irredenta zászlóját csak akkor lehet kiesavarni, ha szívünk megszűnt dobogni s karunkat a halál hidegsége megdermesztette. Épen ezért elhatároztuk, hogy megalakítjuk a

Honvédelmi Pártot, a Magyar Irredenták Pártját s e párt zászlója alá való tömörülésre hívunk fel mindenkit, aki nem az antant által tudatlansággal párosult gyűlöletből csinált torz országot, hanem Magyarországot vallja hazájának.

Jöjjön hozzánk mindenki, aki előtt nem közömbös, hogy **három és fél millió magyar testvérünknek a pokol minden kinját át kell szenvedniük csak azért, mert magyarnak születtek.** Jöjjön hozzánk mindenki, aki meg van győződve arról, hogy **ebben az országban megélni nem lehet, hogy itt csak züllés és pusztulás vár mindnyájunkra.** Jöjjön hozzánk mindenki, aki azt hiszi, hogy **a magyar faj őseréje, összetartása az egyetlen szent célra összpontosítva, meg tudja fordítani a már már feltűnt lebegő végzetet,** a magyar nemzetnek az élő nemzetek sorából való kitörését. Jöjjön hozzánk mindenki, aki gyáván bevárni nem akarja a diestelen véget, s nem akarja, hogy testvérei és gyermekei átkozzák meg, kik elszánt akarattal nélkül menthetetlenül balkáni népeknek leszünk nyomorult rabszolgái.

Jöjjetek és jelentkeztek, sorsotok még ma kezetekbe van letéve, **ha magatokon segíteni nem akartok, elvesztek.**

A párt tagja lehet minden választópolgár, aki Szent István birodalmának visszaállításáért teljes erejével küzdeni akar s erre magát kötelezi és a fogadalmat leteszi, mert nem fegyelmezetlen tömeget, de fegyelmezett pártot akarunk szervezni, mely mint egy ember, minden melléktekinet nélkül, az ország visszaszerzését tekinti legfőbb kötelességének, tehát maradjon távol mindenki, aki fegyelmet tartani nem tud, vagy önös érdeket hajszol.

A párt kötelekébe való felvételre jelentkezni lehet: egyelőre a központi pártirodában (Eszterházy-u. 4).

Budapest, 1921. július hó 5 én.

A honvédelmi párt országos bizottsága nevében:

**Urmánczy Nándor, dr Király Aladár,
dr Sándor László,
Hosvay Gusztáv, dr Persay Ferenc.**

Bolsevik vereség

Zürich, július 11. (Bud. Tud.) Konstantinápolyból jelentik: Örmény és tatár haderők a bolsevikokat Karata közelében megverték.

Paraszt virtus a tanyán

Borzalmas gyilkossági kísérlet történt vasárnap este a közeli Szentpéterszeg melletti tanyán. Szentpéterszeg mellett terül el ugyanis a nagyváradi káptalan birtoka, melynek örösfedeles tanyáján volt alkalmazásban Szabó Károly urasági cseléd és Karácsony Sándor kondás, akik már haragosok voltak.

Vasárnap este felé aztán, amikor Karácsony a legelőről a kondát be akarta terelni a tanyába, a tanya mellett szembe találkozott Szabóval, aki csunyán szidalmazni kezdte, majd revolvert rántott elő és Karácsonyra lött. — Karácsony védekezésül önkéntelenül felemelte bal kezét, amelyen keresztül a golyó bal tüdejének lebernyegébe furódott.

A lövés zajára összefutott a tanya egész népe, s a vérben eszméletlenül vonagló Karácsonyt felemelve bevitték a tanyába. A közeli Berettyóújfaluból rögtön orvost hívtak, aki a súlyosan sérült kondást első segélyben részesítette, majd tegnap délelőtt beszállították a debreceni kórházba, ahol műtétet fognak rajta végezni.

Karácsony állapota igen súlyos. Kihallgatása lehetetlen, mivel beszélni is alig tud, de megkülönböztet sem emlékszik az egész esetre. A berettyóújfalusi csendőrség elfogta és letartóztatta a gyilkos Szabót, aki felett a kir. törvényszék fog itélkezni.

Lemondás a rokkantsági illetményről

Sok olyan jobbmodu hadirokkant áll rokkantsági nyugdíj élvezetében, kik arra kedvező vagyoni helyzetükkel fogva rászorultak nincsenek. Az ilyen jobbmodu hadirokkantaknak a rokkantsági nyugdíj élvezetéről való önkéntes lemondása — az olyanok javára, kik arra sivat helyzetükkel fogva mindenképpen rá vannak utalva —, kívánatos volna.

Ennélfogva felhívunk azon jobbmodu hadirokkantokat, kik kedvező vagyoni helyzetükkel fogva hajlandók volnának a rokkantsági illetményeikről lemondani, hogy megfelelő felvilágosítás és a lemondásra vonatkozó jegyzőkönyv felvétele végett a központi járási és Debrecen városi statisztikai hivatalban, város-háza, félemelet, 12. számú szobában jelentkezzenek.

Központi járási és Debrecen városi statisztikai hivatal.

A lefegyverzés és a távoli Kelet

London, július 11. (Reuter.) Harding kezdeményezésére a fegyverkezés korlátozására megtartandó konferenciát a távol keleti kérdések megoldásának eszmecsereje előzi meg. Ennek az eszmecserenek az eredménye, amelyet a távol Kelet politikai kérdéseinek rendezése ügyében az angol birodalom konferenciáján megjelent Egyesült-Államok, Japán és Kína beszélt meg, legközelebb nyilvánosságra fog kerülni. Lloyd George az alsóház holnap ülésén fog nyilatkozatot tenni ebben az ügyben.

A fiatal Bay tragikus halála

Hétfőn kora reggel a mulató Debrecen ismert tagjai között szélként terjedt a hír: „Bay Franci szíven lötte magát és meghalt.” A hír igaz volt. A fiatal szabolcsi dzsentri fiú, aki az utóbbi időben a művész világban főként bőkezű költekezése, elméssége és jó kedve által nagy népszerűsége tett szert, egészen fiatalon: 17 éves korában édes anyja a nyírmadai nábób birtokán vasárnap délután gyerekes meggondolatlansággal eldobta magától ifju életét.

A fiatal Bay Franci idősebb Bay Ferenc nyírmadai nagybirtokos egyetlen fiúgyermeke volt. Édes anyját korán elveszítette. A mult esztendőben a kollégiumban leérettségizett s a debreceni egyetem jogi karára irattkozott be. Közben sokat költött s a színész társaságában gyakran megfordulva, meglehetősen nagy-lábon élt. Bay Francihoz a család szép reményeket fűzött. Ez iskola év végén sikeresen tette le az első alapvizsgát, mely után haza ment édesapja nyírmadai birtokára azzal, hogy a jövő iskolai évben tanulmányait a Hallei tud. egyetemen fogja folytatni. Szünete óta otthon vadászgatott. Vasárnap is jókedvűen megebédelt és ezután kiment tanyájukra vadászni. Már estére járt az idő, de még a fiatal Bay nem tért haza. Minthogy távolmaradása gyanus lett, a cselédség keresésére indult. Kevéssel utóbb pedig *átlőtt mellet holtan találták meg egyik rozstábla szélén a fiatal fiut, aki vadászfegyverével szíven lötte magát.* Leveleket hagyott hátra, melyek közül nővérehez is írt, akit mindenek felett nagyon szeretett, egyet édes apjának, a harmadikat pedig egy debreceni ismert színésznek. Halála híre nagy részvétet keltett rokonai a Bay, Jankovics és Bernáth családok, valamint jóbarátai között, akik közül többen még tegnap délután kiutaztak a szerencsétlen fiatalember temetésére Nyírmadára. ifj. Bay Ferencet ma temették el Nyírmadán s az ősi Bay sirbölt gazdagabb, az új nemzedék pedig szegényebb lett egy nagy jövő elé néző fiatal emberrel, aki meggondolatlan idegességgel dobta el magától viruló ifju életét.

KOROS SÁNDOR

GABONAKERESKEDELMI IRODÁJA
DEBRECEN, Hunyadi-utca 18. sz.
TELEFON 11-51.

FOGLALKOZIK mindenféle nyerstermények: buza, rozs, kétszeres. árpa, zab, tatárka, köles, tengeri, lenese, borsó, olajmagvak, zöldségfélék, burgonya, stb. vétellel és eladásával vagontételekben és kisebb tételekben is.

Megkeresésekre, ajánlatokra azonnal válaszolok, esetleg a helyszínre is rögtön kiutazom!

NAPI HIREK

A titokzatos

informálók, a külföld állandó tudósítói kézre kerültek, s a fővárosi államrendőrség egy jól megszervezett hazaáruló-társaságot fogott el, amely az összeomlás óta, de valószínűleg már előbb is valamennyi ellenségével ennek a szerencsés sorsu hazának, összeköttetésben állott. A maffia mozgatója és szellemi vezére Bánóczi-Braun József a budapesti Vigszínház rendezője volt, akinek egész sereg író segédkezett az aldalóban csuf munkában...

Tehát kézre kerültek és az álmos szemű magyar nép láthatja végre, hogy külső ellenségeinél sokkalta nagyobb ellenségei vannak idebenn, az ország határain belül olyanok, akik ártatlan képpel, jól leplezett álarccal és magyar ruhában kémkednek Bécsnek, oláhnak, csehnek, szerbnek és mindmennyi más ellenségünknek. Az aldaló gazokat ártalmatlanná teszi bizonyára az igazság sujtó keze, de vajjon kiirt-hatjuk-e őket valamennyiüket? Nem akad-e egy hitvány honáruló helyett ugyanabból a fajtából száz és száz? Nem folytatják-e azok a külföld „informálását”, a haza becsmérlését és gyalázását ugyanott, ahol a lefűltek elhagyták? ... Semmi okunk kételkedni benne... Ré-sen legyünk!...

A közigazgatási bizottság ülése

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délután 4 órakor ülést tartott. Ezen az ülésen elnökölt Miskolczy Lajos főispán installációja óta először.

Miskolczy főispán a következő rövid üdvözlő beszéddel nyitotta meg az ülést:

— Szívélyesen üdvözlöm a közigazgatási bizottság tagjait, amikor első ízben van alkalom itt elnökölni. Mint minden városi dologban itt is a legfontosabb, hogy úgy mondjam: a legelőkelőbb szakbizottságban is csak a közérdek és a nagy nemzeti érdekek vezetnek amint azt főispáni székfoglalómban kifejtettem. Minden bizottsági tagot kérek, hogy munkámban egységesen támogatni méltóztassék. Az ülést ezennel megnyitom.

— Kérem az igen tisztelt szakelőadókat, hogy előadandó referenciáikról a jövőben hozzám legkésőbb 24 órával az ülés előtt jegyzéket nyújtsanak be.

Ezután a bizottság megkezdte a napirenden levő ügyek tárgyalását.

A tanácsi előadók után egyes szakelőadók jelentései következtek, melynek során Dr. Tüdös Kálmán tisztí főorvos referált Debrecen város június havi közegészségügyi viszonyairól. A terjedelmes jelentés szerint a város egészségügyi viszonyai részben javultak, részben rosszabbodtak. Nevezetesen javultak, mert egyes járványos betegségek, mint a küteges hágmáz, teljesen megszűntek, minek következtében a járványkórházat 31 napi működés után feloszlatták, rosszabbodtak pedig az állapotok annyiban, amennyiben június havában több ízben felléptek egyes gyermekjárványok s júniusban nagyobb a halálozások száma. Ezután Lánosz Gyula pénzügyigazgató előterjesztését az 1920-21. évi vagyonváltság kivétele tárgyában a közigazgatási bizottság elfogadta.

Reitz János állategészségügyi főfelügyelő jelentése szerint az elmúlt hónapban a szarvasmarhavasárokra a forgalom nagyon meglányhult, ezzel szemben a sertés piac forgalma meglevenedett. A múlt hónapban oláh megszállott területekről 450 drb. ökröt, 99 drb. bivalyt és 520 sertést hoztunk be, amely állatok a kellő megfigyelés után piacra kerülnek. Június havában 211 drb. szarvasmarhát és 660 darab sertést szállítottunk ki. Az állategészségügyi főfelügyelő jelentését a gyűlés tudomásul vette, mely után Buchwein Lajos gazdasági főfelügyelő jelentése során előadta, hogy a júniusi csapadék jó hatással volt úgy a szemes, mint a kapás veteményekre, de mindennek ellenére ez évi termés kilátások nem a legkedvezőbbek. Végül dr. Komlósy Pál rendőrtanácsos az államrendőrség debreceni kapitánysága részéről tette meg jelentését, mely szerint a múlt hónap folyamán a debreceni államrendőrséghez összesen 1629 ügydarab érkezett be. A bizottság a jelentést tudomásul vette s ezzel a főispán a közigazgatási bizottság ülését egygyed 6 órakor berekesztette.

A kulturtanácsnok szabadságon. Dr. Csűrös Ferenc kulturtanácsnok folyó hó 12-től kezdődőleg 6 heti szabadságra ment. Távolléte alatt ügyosztályát dr. Vass Károly tb. tanácsnok vezeti.

Bethlen István az erdélyi ref. konvent tagja. Az erdélyi ref. egyházkerület nagygyűlésén a konvent tagjelölő listáján szerepelt Bethlen István magyar miniszterelnök neve is, aki még nem mondott le Marostordamegye egyházmegyei világi főgondnoki méltóságáról. Az erdélyi református egyházkerületi nagygyűlés Bethlen István grófot az erdélyi kerületi konvent tagjává választotta.

A sertésárak tartják magukat. A sertés piacon az árak tegnap szilárdan, a múlt heti árakhoz viszonyítva változatlanul álltak. Ugy a felhajtás, mint a kereslet nagy volt. Az árak egyébként a következők voltak: sovány sertés 40-50, félkövér 45-56, kövér 56-65 koronás kilonkénti ában kelt elősúlyban.

Ir-angol fegyverszünet

London, július 11. Az Anglia és Írország között létrejött fegyverszünet külső formájában hasonló egy szabályszerű katonai fegyverszünethez. Noha a megállapodás szerint a fegyverszünet csak július 11-én kezdődik, mégis már tegnap több helyen végrehajtották. A legközelebbi napokban már Londonban tárgyalások indulnak meg és remélik, hogy ezek a tárgyalások végét vetik az évszázados viszályoknak. A sajtó véleménye szerint Anglia kész arra, hogy a legmesszebbmenő előzékenységet tanúsítsa az írországi autonóm törekvésekkel szemben.

London, július 11. De Valera proklamációt adott ki, amelyben kötelességévé teszi minden ír embernek, hogy a fegyverszünet határozmányaihoz szigorúan alkalmazkodjék, mert minden egyes polgár feladata, hogy Írország becsületét megőrizze.

Zavargások Bulgáriában

Bécs, július 11. (MTI) Tegnap Belgrádon keresztül táviratok érkeztek Bécsbe Bulgáriából, amelyek szerint Szófiában és Bulgária egy részében zavargások törtek ki. Minden valószínűség szerint bolsevisták által szított agrármozgalomról van szó. Közelebbi részleteket nem lehetett megtudni, mert Szófiában szigorú cenzurát rendeltek el és híreket egyáltalában nem engednek ki az országból.

Bécsbe érkező utasok azt beszélik Bulgáriáról, hogy ott az üzleti élet teljesen szünetel: valamennyi üzlet zárva van, a bankok megtagadják a fizetések elfogadását és fizetési utalványokra nem teljesítenek fizetéseket. Feltűnő, hogy a leva árfolyama az előző héten 720-on állt, szombaton ellenben 5-re süllyedt. A mozgalom terjedelméről és indító okáról most várják az újabb híreket.

Előleg a részvényváltságra

Budapest, július 11. A magyar szindikátus és Hegedűs pénzügyminiszter között tárgyalások folynak abból a célból, hogy a pénzügyi szindikátus a részvényváltság céljaira beszállított részvényekre a pénzügyminiszternek előleget folyósítsa. — A magyar pénzügyi szindikátus az ugynevett amerikai magyar szindikátusból alakult meg. Arról tárgyalnak, hogy a részvénytársaságok által a részvényváltság céljaira beszállított részvényekre 50 százalékos előleget folyósítsanak a pénzügyminiszternek.

Változatlan az olasz külpolitika

Róma, július 11. Az új kormányának a külpolitikában előreláthatólag tanúsítandó magatartásáról jól értesült körökben azt beszélik, hogy nagyjában változatlan fog maradni. Ami Jugoszláviát illeti, a kormány vállalt kötelezettségeihez fogja magát tartani, de nem egészen világos, hogy Sforza grófnak titkos megállapodása a Baross kikötő ügyében az új kormányra kötelező-e vagy sem.

A német jóvátétel

Páris, július 11. (Bud. Tud.) A francia és német szakértők Loucheur elnöksével a külügyminiszteriumban újra megkezdik tanácskozásait a jóvátételről.

Ujjá alakítják az Árvizsgáló Bizottságot

A városi tanács tegnap délelőtti ülésén Zöld József tb. tanácsnok, a közlélemezési ügyosztály vezetője bejelentette, hogy a törvényes rendelkezések alapján az árvizsgáló bizottságot teljesen újjá kell alakítani és e kérdésnél már döntenie kell a felett, hogy Debrecen város Hajdúvármegyével együttesen vagy külön állítja fel azt. A tanácsnok előterjesztése szerint Debrecen város teljesen különállóan állítaná fel az árvizsgáló bizottságot 12 tag részvétellel és költségeit mely havonta 6-7000 koronára rugna a házipénztár fedezné. A vita során felmerült az a kérdés, hogy vajjon szükség van-e egyáltalában árvizsgáló bizottságra, amikor az árak egyik napról a másikra ingadoznak. Zöld József tb. tanácsnok erre vonatkozólag kijelentette, hogy az élelmi cikkek maximálása ki van véve a bizottság kezéből és efelett a hatóság fog intézkedni. Ő jónak látja, hogy a városi tanács a zöldség, hus, és gyümölcsfélék árait ármegállapítás nélkül teljesen a konjunkturára bírná, mert ha valamely áru árát a bizottság megállapítja, akkor az az áru azonnal eltűnik a piacról. — E kérdésre ismételtén vissza fogunk térni.

A keresztény írók és hírlapírók tisztántuli szövetsége.

Vasárnap délelőtt a városháza közgyűlés termében közgyűlés keretében alakult meg a keresztény írók és hírlapírók tisztántuli szövetsége. A gyűlésen megejtették a választásokat, melyek során elnök Than Gyula a „Debreceni Ujság” tulajdonosa és szerkesztője, alelnökök: Vidovszky Kálmán, a „Körösvidék” kiadója és Reitz János állategészségügyi főfelügyelő; pénztárnok Szigety Gyula a Gazdák Biztosítójának vezértitkára, titkár Szele György tanár, ellenőr pedig Sámeghy József tanár lettek. A választmány tagjai Iványi Béla dr. egyetemi tanár, Puskás Jenő, Than József, dr. Mitrovics Gyula egyetemi tanár, Liszt Nándor, Zivuska Jenő tanár, Csorba Béla (Békéscsaba), Arady Emil (Karcag), Kóródy-Katona József (Mátészalka) és Bihary Ferenc (Nagykálló) lettek. A közgyűlés több kisebb ügy letárgyalása után a Szózat hangjaival ért véget. Délután a vidéki vendégek a Nagyerdőre rándultak ki.

— **Karcagi nyári konferencia** Meleg szeretettel nézünk elébe a keresztény ifjusági egyesületek szövetsége által tervbe vett karcagi nyári konferenciának (jul. 24-28.) Fontos dolognak tartjuk magunk részéről is, ifjusági szempontból, de különösen nemzeti ügyünk érdekében is, hogy a konferenciában minél többen résztvegyenek nemcsak papi emberek és pedagógusok, hanem gazdálkodók, jegyzők, orvosok és jogász emberek, hisz az ifjuságnak nemzeti és vallásos jellegű nevelése mindnyájunk közös érdeke Amint értesülünk, a konferencia előadói között városunk két kiváló lelkes is szerepelni fog és pedig Uray Sándor és Révész Imre. Minden ügyben bővebb felvilágosítást nyújt: A ker. ifj. egyesületek szövetsége (Budapest, VIII. Főherceg Sándor-utca 28. I. em.)

— **Új világrekord a mellúszásban.** A magdeburgi „Hellas” uszókлуб nemzetközi versenyén Radnacher (Hellas) a 200 méteres mellúszásban új világrekordot állított fel 2 perc 45 négytized másodperccel. Az új világrekord 4:8 másodperccel jobb a réginél.

— **A szeszgyárak teljesítménye.** A pénzügyminiszter megegyezett a szeszgyárakkal s a tárgyalás eredménye szerint az ipari szeszgyárak 80.000, a mezőgazdasági szeszgyárak 100.000 hektoliter szeszt állítanak elő az idei kampagnében.

— **A szennyvíztisztítótelep.** Az egyik közel-múlt közgyűlés elhatározta, hogy a város a szennyvíztisztító és szűrő telepet megépítteti. Most a városi tanács a szennyvíztisztító és szűrő telep felépítésére versenytárgyalást hirdet, melynek határideje aug. 16-án jár le.

— **Földet cserél a város, de el nem ad.** A városi tanácshoz 20 debreceni lakos beadvánnyal fordult. Ajánlatukban elmondják, hogy hajlandók a városól 40 hold erdei földet megvásárolni szőlőtelep létesítése céljából. A városi tanács tegnapi ülése foglalkozott a beadvánnyal és ez ügyben úgy döntött, hogy a város földet nem ad el, ellenben földcserére hajlandó volna.

— **A köztisztviselők olcsó világitása.** A köztisztviselők beadványban azt kérték a városi tanácstól, hogy a gáz és villamos áramot a budapesti és a városi tisztviselőkhez hasonlóan kedvezményes árban kapják. A világitási bizottság a kérelmet a közelmúltban tárgyalta és azt elutasította. Most a városi tanács is elutasította a kérelmet azzal, hogy azt a köztisztviselők a kormány útján kérjék és ha a kormány a budapesti köztisztviselőkhez hasonlóan a világitási vállalatnak az áram díjtöbbletét hajlandó megfizetni, akkor a kérelem teljesítése elé a városi tanács a maga részéről akadályt nem gördit.

— **Bombarobbanás Madridban.** Madridból jelentik: A Grand-Hotel rácsózata előtt felrobbant egy bomba, amely nagy pánikot okozott. Az angol követ könnyen megsérült.

— **Sakkverseny.** A Kereskedelmi Csarnok sakkversenyének első hete nagy érdeklődés mellett folyt le. A verseny jelenlegi állása a következő: Dalmy Barna és Kulesár Kálmán 3 $\frac{1}{2}$ (5), Földes Sándor 3 (6), dr. Barabás Béla és Szabados Sándor 3 (4), dr. Bay András 2 $\frac{1}{2}$ (4), Reichard Sándor 2 $\frac{1}{2}$ (3), dr. Kocsis Sándor 1 (4), dr. Hausner Ignác 0 (6). A döntő küzdelmek elé élénk várakozással néz a versenyt figyelemmel kísérő közönség.

— **Felvágta a torkát.** Tegnap délután a Boesky-tér 8. szám alatt lakó Kovács Károly vendéglős borotvával felvágta a torkát. Mire a mentők megérkeztek, Kovács már a szobában vértócsában eszméletlen állapotban a földön hevert. — Súlyos sérüléseivel beszállították a kózkórházba. Kovács állapota rendkívül súlyos és életben maradásához kevés a remény. Tettenek oka eddig ismeretlen, mivel kihallgatása még mind az estéig lehetetlen volt.

— **A Vasárnapi Könyv.** Az Országos Közművelődési Tanács a felnőttek és a serülő ifjuság iskolán kívüli továbbképzését, gyakorlati oktatását országosan és egységesen szervezi. A Tanács a népművelődési akció rendkívüli céljainak szolgálatára július 2-től hetenként újból kiadja a kommunál által betiltott **Vasárnapi Könyv** népszerűen oktató, ismeretterjesztő képes heti újságot, amely közel egy évtizeden keresztül teljesített nagyfontosságú és messzeható kulturumkát. A Vasárnapi könyv megint az lesz ami volt: gyakorlati eszköze a nép felvilágosításának és a produktív tudás terjesztésének. Népszerű cikkeket és képeket közöl az ipari, gazdasági, természettudományi, földrajzi és technikai ismeretekről, egészség megővéséről, az élelmiszerekről és a táplálkozásáról. Mindazok (magánosok, városok, községek, hatóságok, testületek és ipari telepek) akik megakarják szerezni a Vasárnapi Könyv-et (egész évre 100, félévre 50 korona hozzájárulási költségért) forduljanak az Országos Közművelődési Tanácshoz, Budapest, IV. Ferenciek tere 3.

— **Felhívás a debreceni gazdákhöz!** A Petőfi Dalkör elnöksége teljes tisztelettel felkéri Debrecen sz. kir. város valamennyi dalárdájának vezetőségét, hogy az **augusztus 2-iki hazafias ünnepségek** programjának megbeszélése végett **f. hó 14-én, este 6 órakor a Varosháza kistandstermében** megjelenjen sziveskedjenek. Az egység és a minél nagyobb szabású program összeállítása végett tartandó értekezleten a katonai hatóság és a városi tanács is képviseltetni fogja magát.

— **Felülfizetések.** A debreceni nyomdászok által július hó 3-án a Munkás Otthonban rendezett kabaré és táncmulatságon felülfizettek: „Hajdúföld” szerkesztősége 200 K, Zempléni Lajos 150, Neumann Sándor, új. Trnka Teofil, D. Szabó Márton, Fehértói Dániel, Tiszántúli Hirlap igazgatósága 100—100, Nagy Böske 81, Szében István 60, Csúrka temetkezési intézet, Deutsch Mór, Weisz Adolf, Kárpóli Nándor, Pincérek szakszervezete, Csengeri Dezső, Munkás Szinjátszó Bizottság, K. Felker Lajos, Magyar Nemzeti Könyvnyomda igazgatósága 50—50, N. N. 40 Dózsa György, Botos Sándor, Heller József, Fodrász szakszervezet 30—30 dr Varga Jenő 25, Bartha István 22, Kronovitz dr 20—20, Rápoly Gyula 13, Vigdranovits Jakab, Szabó Kálmán 12—12, N. N., Veres Jenő 10—10, Kardos János, Friss Sándor, N. N., Bíró Tamás 8—8, Nagy László 6, N. N. 5 korona. Ugy a felülfizetésekért, valamint a nyomdatulajdonos uraknak a szállított nyomtatványokért és a szereplőknek a szíves közreműködésért ezuton is köszönetet mondanak a debreceni nyomdászok.

— **Öngyilkosság a kózkórházban.** Tegnap délután **Móricz Julianna**, a kózkórház bór és bujakóros osztályának egyik ápolója marólgot ivott. Állapota súlyos, tettének oka ismeretlen.

Antant-jegyzék a határmegállapító-bizottságokról

Négy bizottság fog működni

Budapest, július 11. (MTL.) A nagykövetek tanácsának vezértitkársága egy jegyzékben felszólította a magyar kormányt, hogy a békeszerződés életbeléptetésétől számítandó 14 napon belül **megalakítandó határkijelölő bizottságba megbízottait nevezze meg.** Ezen jegyzékhez csatolva megküldettek a magyar kormánynak azon irányelvek is, amelyeket a nagykövetek tanácsa a határkijelölő bizottság összeállítására és működésére vonatkozólag jóváhagyott. — **Magyarországon négy határmegállapító bizottságot állítanak fel,** amelyek mindegyike öt, a nagykövetek tanácsa által kinevezendő, egy a magyar és egy az érdekelt szomszéd ország által kijelölendő megbízottból, ezek mellé beosztott szakemberekből és az ezekhez szükséges segédszemélyzetből fog állani olyképen, hogy minden szomszédunkkal fennálló határrész megállapítása külön bizottság alá fog tartozni. A megbízottak az irányelvek értelmében elvileg katonatisztek lesznek. **A bizottságnak ellátási költségei, valamint a határkijelölésből eredő egyéb költségek felerészben Magyarországot, felerészben az érdekelt szomszéd országot terhelik.** A trianoni békeszerződésben körvonalazott határvonalakat a közigazgatási határok és a helyi gazdasági érdekek figyelembevételével pontosan meghatározzák és a terepben kijelölik.

Miután a bizottságok a trianoni béke-

szerződésben leszegezett határvonal pontos huzalában megállapodtak és mialatt ezen vonalnak a terepben való kijelölése történik, fogják a bizottságok megvitatni azt, hogy a **határnak mely szakaszban tartanak lényegesebb változtatásokat megengedhetőnek, illetve szükségesnek.** Azok a trianoni békeszerződés alapján kijelölt határvonal-részek, amelyek ezen megvitatás után a bizottságok által végleges határnak minősítetnek, mint ilyenek érvénybe lépnek, ami az érdekelt hatóságokkal közöltetik. **Azon részeken, ahol a bizottságok véleménye szerint módosítások eszközölendők, a trianoni békeszerződésben meghatározott határvonal mint ideiglenes határ fog szerepelni. A végleges határvonalra a bizottságok beható tanulmányokat végeznek. Amennyiben ezen tanulmányok után a bizottság a határvonalnak oly mérvű módosítását látja szükségesnek, amely fontosságánál fogva a bizottság hatáskörét túllépne, jogában fog állani, hogy a népszövetség tanácsának ez ügyben jelentést tegyen. A népszövetség döntésének leérkezéig ezen részeken az ideiglenes határ fog érvényben maradni és minden tekintetben oly elbírálás alá kerül, mint a határvonalnak ideiglenesen megállapított része.** Az ideiglenes határvonalak helyébe lépő végleges határvonalak csak a népszövetség döntése után fognak a határmegállapító bizottság által kijelölteni.

Lisztárjegyzék bemutatása

Felhívom a malmokat s a nagybani lisztárúsítással foglalkozó kereskedőket, hogy az újtermésű gabonából készített liszt és korpá nagybani eladására vonatkozó árkiszámításukat a közlélezési ügyosztály lisztosztályánál azonnal mutassák be.

Debrecen, 1921. július 11.

Zöld, tb. tanácsnok.

Megszüntették a statáriumot

Budapest, július 11. (MTL.) Az igazságügyminiszter huszonkét törvényszék, köztük a **debreceni kir. törvényszék területére kihirdetett rögtönbíráskodást megszüntette,** illetve a rögtönbíráskodást e kir. törvényszékek területén a hűtlenségre és lázadásra korlátozta.

A tőzsde

Zürichi zárótőzsde jul. 10. (MTL.) Berlin 777, Holland 194.— Newyork 607, London 2204, Páris 4700, Milánó 2765, Brüsszel 4640, Koppenhága 99.—, Prága 790.—, Budapest 220, Zágráb 390, Bukarest 880, Varsó 33, Bécs 090, Osztrák lebélyeg 81.

Bécsi valuta jul. 11. (MTL.) Márka 984, Lei 1085, Lira 3500, Francia Frank 5900, Svájci Frank 12550, Dollár 752.—, Rubel —, Sokol 996, Angol font 2750, Dinár 1920, Lengyel márka 42, magyar korona 275.

Budapesti zárlat jul. 11. (MTL.) Magyar hitel 1535 Osztrák hitel 605, Angol-Magyar bank 685, Leszámit. bank 695, Magyar-Olasz bank 300, Jelz. hitelbank 255, Keresk. bank 6100, Pesti hazai első 19300, Borsodmiskolci 2500.

Valuták. Napoleon 865 —, Angol font 1010 —, Dollár 265 —, Francia frank 2150 —, Márka 365 —, Lira —, 1385, Osztrák kor. 367 $\frac{1}{2}$, Rubel 45—46, Lei 390—400, Sokol 360 —, Svájci frank 4300 —, Korona dinár 695—705, Frank dinár —703, Lengyel márka —16.

Terményjelentés. (július 11.) Új buza 1080, rozs 850, takarmány árpa 950, tengeri 925, lucerna 36—40, lóhere 40—50, napraforgó 750.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

SZINHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei: **G. Kertész Ella és Góth Sándor** szerdán este vendégszerepelnek a Vígyszínházban. Ki-

vételes színházi esemény lesz Góthék szereplése, akik a Hamar egy asszonyt és a 13-ik §. vigjátékok főszerepeit játsszák. Az igazgatóség tisztelettel kéri a közönséget, hogy tekintettel a nagy érdeklődésre, lehetőleg még a mai nap folyamán a jegyeiket megváltani kegyeskedjék.

Big—Bill—Barry III. A szenzációs sikertű kanadai kalandor történet harmadik részét mutatja be ma az Apolló 5, 7 és 9 órakor.

SPORT.

A háziezred katonadélutánja sportversenye. Nagyon kedvező időben rendezte a háziezred derék tisztikara az általunk már ismertett sportdélután. A verseny keretében volt a katonai sporttér felavatása is. Kitűnő szervezetségről adott bizonyosságot a verseny rendezősége akkor, midőn az egyes számok gyors egymásutánban lepergését keresztülvitték. A sporttérn már délelőtt meglátszottak a rendkívüli ünnepségre készülődés jelei. Számos katona csákánnyal, baltával, kalapáccsal kezében körpáncsolt s mire 12 óra lett, már egy csoda sporttér vázslódott szemünk elé. A pályát s az utat locsoló kocsikkal felöntötték a por lekötése céljából, ami igen szépen sikerült is. Az ünnepély pontban délután 3 órakor vette kezdetét. A kaszárnya falánál szorongott az ingyenes katona közönség, kiknek soraiban kipirolt arccal izgatottan várták a versenyzők a küzdelemre való felhívást. A kaszárnyával szemben, emellett helyen volt a város közönsége. A páholyokban foglalt helyet Kratochwill Károly körletparancsnok, Miskolczy Lajos, az új főispán, Csóka Sámuel polgármester-helyettes s az előkelőség még számos tagja. A közönség fizetetlen részén kívül a felüljárón hatalmas fizetetlen nézőtábor alakult, melyben a villamos közlekedés minduntalan megakadt. A műsor legszebb s legfeledhetlenebb részét a svéd szabadgyakorlatok képezték. A közönség percekig tartó tapsaj jutalmazta a bemutatókat.

Kár, hogy ebből nem nyújtott a rendezőség többet. A hölgyeknél ijedelemmel vegyes bámulatot, a férfiaknál lelkesedést váltott ki a bemutatott harcmozzanat. A fellevés szerint az árkot ellenség tartotta megszállva, melyet annak idején a harcmözön derék debreceni honvédek vettek be, kényszerítve az elent a kapitulálásra. Az ágyudörgés mesés utáztatára rezzent össze a közönség, melyet csakhamar a gépfegyverek kattogása s a vaktöltések robbanása tett színessé. Ijedt sikol-

tozás hallatszott a hidról, amikor a fegyverek vaktöltései is beleszóltak a koncertbe. Ekkor már a közönség arcán is kigyulladt az izgatottság pirja, melyet a befejező szuronyroham fokozott a legvégsőkig. Boxolás és birkozás tartotta még a program e részét.

Késői órákban meglepéssel távozott a közönség és sokáig közbeszéd tárgyát fogja képezni a verseny.

A részletes eredmény a következő:

- 100 méteres síkfutás.** 1. Tóth önkéntes 12'6 m. 2. Tincsák közvitéz. 3. Balogh örvetető 1 méterrel nyerve.
- Súlydobás.** 1. Huszti közvitéz 10'41 m. 2. Szeleley hadnagy 9'94 m. 3. Csáky hadnagy 9'75 m.
- Magasugrás (tisztí).** 1. Sorgó hadnagy 1'47 m. 2. Hernáczky 1'37 m.
- Magasugrás (legénységi).** 1. Nagy szakaszvezető 1'40 m. 2. Mathé önk. tiz. 1'47 m. 3. Tóth önkéntes 1'43 m.
- 400 méteres síkfutás.** 1. Klein közv. 2. Tincsák közvitéz 3. Tóth közvitéz.
- 1000 méteres síkfutás.** 1. Csizsár közv. 3'11. 2. Horváth közv. 3. Bagosi közvitéz.
- Diszkoszvetés.** 1. Huszti közv. 32'55. 2. Sorgó hdgy. 29'55. 3. Szeleley hdgy. 29'15.
- Távolugrás.** 1. Szeleley hdgy. 5'92. 2. Sorgó hdgy. 5'59. 3. Klein közv. 5'40.
- Gerelyvetés.** 1. Porubszky főhadnagy 38'42. Szeleley hdgy. 35'30. 3. Kiss közvitéz 34'20.
- Kézigránát dobás.** 1. Kozma közv. 44'20. 2. Kelemen szakaszvezető 41'79. 3. Moldován közv. 41'30.
- Rudugrás.** 1. Csóka közvitéz 2'35 m. 2. Szeleley hadnagy 2'35 m. (Rudtörés miatt a verseny félbe maradt.)
- Boxolás.** Pehelysúly. 1. Kéldor hadapród. Középsúly. 2. Rosenberg tizedes.
- Szuronyvívás.** 1. Kiss közvitéz. 2. Sándor örv. 3. Kércsy közvitéz.
- Verseny után harc, gyakorlatok és a díjak kiosztása következett.
- SzAK—DVSC 3 : 1. (2 : 1).** A szombathelyi csapat már az ötödik percben megszerzi a vezetést, s attól kezdve állandó fölényben van. Minden ambitio nélkül játsza fölényesen és könnyen győz, a szombathelyiek szép összmunájára mellett a debreceniek játéka gyöngye volt. Maf a kezdés után meglátszott a SzAK fölénye s az állandó támadást csak ritkán váltja fel a DVSC le-rohanása. DVSC a nagyobb vereség nélküli szabadulását Fülöp kapusának briliáns védésének köszönheti, bár érthetetlen, hogyan került ez a csapatba. SzAK állítólag igazolatlan játékos szerepeltetése miatt ellenfél feljeleni. 3000 nézője volt a mecsnek.

DTE—DKASE törpe csapatok 2 : 0. (0 : 0.) A gólokat Kupfer és Sívágo lötték. A kiesi emberek játéka sokszor derültségre ragadta a közönséget, csak sajnálatos, hogy a DTE 2 nagy gyermeket is szerepeltetett, ami a hatás és szépség rovására ment.

NSC ifjúsági csapata az „Ékszerész serleg” győztese. NSC—Törökvs 1 : 0. Úgyesen kombináló, fürgé, jól lövő esatársora, erélyes halvesora s biztos védelme a csapatot megérdemelt győzelemhez juttatta.

KAOE—DKASE 1 : 1. (1 : 0.) Vengdégesapatot kellemesen lepte meg az a meleg szeretet, melyben a deb-

receniek részesítették. A KAOE Gerő és Vida nélkül, míg a DKASE Fried L. és Sipos nélkül állottak ki. Az eredmény há kitéjezője az erőviszonyoknak s annyi tanúságot nyújt, hogy Debrecen második helyezette egyenértékű a II. o. budapesti csapat második helyezette. jével Rutin és lelemény talán jóval felül van a pesti csapatban, melyet a debreceniek lelkesedéssel pótolnak. Petruc szépen védett, míg Zsigmondinak csak egy izben akadt komolyabb dolga. A gólokat egyik sem védhette. DKASE-ben Kereszturi szürke volt, Deutsch, Mertin, Fried, Baik játéka emelkedett ki.

Ápró hirdetések.

Elveszett

a nagyalomástól a Kereskes telepig egy szurkos vászon pénztárcza 1200 koronával, okmány és élelmiszer jegyek. Szíves meg találó keretik a rendőrségnek átadni. A pénz felét megtarthatja.

Forgács István

műorás
Bádagos-u.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Molykár ellen

szörme és tollruhák megörzését a legnagyobb biztonságban boraktároz KOVÁRY és ALT-MANN Piac-utca 42.

SZÖVETEK,

polgári és egysapák különböző katonai felszerelési cikkek július 15-ig minden elfogadható árban kaphatók
oros Sándor
Buzletében Piac-u. 69. szám.

IDEGEN KIFIZETÉSEK

DEVIZÁK, CSEKKEK
TÖZSDEI MEGBIZÁSOK
PÉNZVÁLTÓ ÜZLET
DEBRECEN, PIAC-U 67.

(Frohner szálloda) Telefon 407.

Fajborok

12—13 maligandos ó és új, elismert kitűnő minőségben, úgy kisebb mint nagyobb tételben kaphatók

Klobusiczky Géza monostorpályi szőlőtelepén. Posta, vasut és távirada: Monostorpályi, Biharmegye

CSURKA „KEGYELET” Temetkezési Vállalat

Debrecen, Kossuth-u. 8. Közössegélyző épület.

Bármilyen temetéseket vidéken is legolcsóbb napi áron a legfigyelmesebb kiszolgálás és személyes felügyelet mellett végez.

Élsőrendű felszerelés.

Dus, nagy választék.

Rühkenőcs, Kreolin, Kénvirág, Káliszappan és mindenféle fertőtlenítő szerek

„Radikál” patkányirtó szerstb.

Telefon 14-80.

legolcsóbban szerezhető be

Telefon 14-80

Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.

Magyar Nemzeti Könyv és Lapkiadó-vállalat Részv.-Társ.

KÖNYVNYOMDÁJA

Telefon 3-48 sz. Debreczen, Piacz-u. 59. sz. Telefon 3-48.sz.

KÉSZIT:

minden a sokszorosító szakba vágó munkát u. m.: rovatos iveket, folyóiratokat, kereskedelmi és más nyomtatványokat. Esküvői és eljegyzési értesítéseket, névjegyeket, gyászlapokat, műsorokat és falragaszokat

Költségvetéssel készséggel díjmentesen szolgál.